Dosarul nr. 2-560/2024;
2-24004012-12-2-09012024;

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

01 aprilie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Neguriţa Veaceslav
Grefier Taşlîc Lilia
Cu participarea avocatului pârâtului Lozan Oleg

a judecat în şedinţă de judecată publică cauza civilă la acţiunea reclamantului Țurcanu Valeria către Țurcanu Sergiu privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori comuni.

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

La 28.12.2023 reclamanta Țurcanu Valeria s-a adresat instanţei de judecată cu o acţiune către Țurcanu Sergiu privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea acţiunii reclamanta a indicat că, în urma căsniciei au doi copii minori: *****, născut la ***** și ***** născută la ***** Conform hotărârii judecătorești din 04.03.2019, a fost desfăcută căsătoria, a fost determinat domiciliul copiilor cu mama și încasat din contul pârâtului pensia pentru întreținerea lor în mărime de 1000 lei lunar, începând cu 14.12.2018. Motivul înaintării acestei acțiuni a fost generat de faptul, la moment s-a schimbat situația economică în țară, prețurile au crescut enorm, suma pe care o achită pârâtul este una mică în raport cu acoperirea cheltuielilor care le suportă reclamanta pentru întreținerea copiilor. Lunar sunt cheltuiți pentru întreținerea minorilor: hrană, îmbrăcăminte, încălțăminte, medicamente, vitamine, pentru igienă, chiar și achitarea tuturor serviciilor, etc, sume mult mai mari decât achită pârâtul.

Având în vedere motivele date, reclamanta solicită modificarea cuantumului pensiei de întreținerea copiilor minori: *****, și ***** și a obliga pârâtul Țurcanu Sergiu să achite în sumă fixă a câte de 3500 lei lunar pentru fiecare copil din momentul depunerii cererii până la atingerea majoratului minorilor.

În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în baza art. 74, 76, 110 Codul familiei, Legea nr. 335 din 15.12.1994, Convenția ONU.

Poziția participanților la proces.

Reclamanta Țurcan Valeria, în ședința de judecată au solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept invocate.

Pârâtul Țurcanu Sergiu fiind legal citat nu s-a prezentat, dar ***avocatul Lozan Oleg*** în ședința de judecată nu au susținut întrutotul cererea depusă menținând că, pârâtul cu

regularitate achită pensia de întreținere a copiilor minori stabilită anterior, și suplimentar oferă sume bănești pentru diferite necesități ale copiilor. Totodată, a declarat că ultimul mai are la întreținere și mama sa care este invalidă și în etate, astfel acesta se obligă să acorde asistență suplimentar la pensie după posibilitate.

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile participanții la proces și studiind materialele cauzei civile, instanţa de judecată consideră necesar de a **admite parțial** cererea de chemare în judecată din următoarele motive.

Conform art. 74 Codul Familiei al RM, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

Totodată, conform art. 3 alin. (1) din Convenţia cu privire la drepturile copilului adoptată de Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite la New York la 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

În sensul art. 18 alin. (1) din Convenţia cu privire la drepturile copilului, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilități comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acționeze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

Situație similară este reglementată şi la art. 27 alin. (1) şi (2) din Convenţie, care statuează că, statele părţi recunosc dreptul oricărui copil de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Părinţilor şi oricărei alte persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare în vederea dezvoltării copilului.

Conform art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

În ședință de judecată s-a constatat cu certitudine că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central din 04.03.2019 s-a dispus desfacerea căsătoriei între părți, stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama și încasarea în beneficiul lui Țurcanu Valeria a pensiei de întreținere a copiilor minori ***** și ***** în cuantum de 1000 lei lunar, începând cu

14.12.2018 și până la atingerea majoratului de către copil **(f.d.10).** Instanța în anul 2019 a luat în considerare minimul de existență a unui copil minor stabilit de către Biroul Național de Statistică.

Conform art. 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în considerare **şi alte circumstanţe importante ale părţilor**, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Se reţine că starea materială reprezintă situaţia social-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc). Starea familială definește conjunctura şi relațiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, cum ar fi numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreținere.

Sintagma *„alte circumstanţe importante”* extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care, se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex. chestiuni de ordin medical).

De dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia în egală măsură ambii părinţi în dependență de starea materială şi familială a acestora, dânșii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului în unison cu principiile fundamentatele consfințite în legislaţia naţională şi cea internațională. Pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât şi a celei familiale, fiind suficientă în acest sens întrunirea a cel puţin uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esenţială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanţei competente să o examineze.

Astfel, întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează să se țină cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menţinerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinţi care nu se află în relații de căsătorie precum şi de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Este notoriu faptul că, datorită proceselor economice *(inflație, creșterea prețurilor etc.)*, **starea de lucruri s-a schimbat,** iar conform datelor BNS minimul de existență pentru anul 2023 pentru un copil cu vârsta 7-17 ani a constituit 3 542 de lei *(sursa statistica.gov.md)* respectiv înjumătățit per fiecare părinte ar constitui cca 1800 lei, astfel este cert că pensia de întreținere stabilită de 1000 lei în anul 2019 **nu acoperă la moment nici minimul de existență a unui copil,** motiv din care instanța ajunge la concluzia certă privind necesitatea majorării ei.

Totuși, ținând cont de faptul că suma de 1800 lei este insuficientă pentru asigurarea necesităților unui copil minor constituind un minim de existență fapt care **lezează substanțial interesele copilului minor**, instanța consideră oportun de a modifica cuantumul pensiei de întreținere și de a încasa 2500 lei (două mii cinci sute lei) /lunar, având în vedere interesul superior al copilului de a avea un trai decent.

Relevante la caz sunt și prevederile art. 2 al Legii nr. 152 din 05 iulie 2012 cu privire la minimul de existenţă, minimul de existenţă este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităţilor principale, menţinerea sănătăţii şi pentru susţinerea viabilităţii omului. Iar, conform art. 3 al aceleiaşi Legi, mărimea minimului de existenţă include: mărimea valorică a coşului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate populaţiei şi mărimea primelor şi a contribuţiilor obligatorii. Prin urmare, minimul de existență nu prevede și alte cheltuielile necesare pentru dezvoltarea copilului, cum ar fi: procurarea cărţilor, frecventarea anumitor secţii sportive sau de creație, etc., activităţi necesare creşterii şi evoluării psiho-emoţionale echilibrate a copilului, de care acesta nu poate fi lipsit, or, acest fapt ar contravine interesului său superior. Astfel, chiar dacă instanța urmează să țină cont de indicatorii statistici, stabilirea pensiei alimentare în cuantum înjumătățit din minimul de existență ar fi în detrimentul interesului suprem al copilului, **instanța de facto condamnându-l să trăiască în sărăcie**, fapt care este unul inadmisibil.

La stabilirea cuantumului pensiei majorate de 2500 lei **instanța a luat în calcul** și circumstanța, că pârâtul Țurcanu Sergiu are la întreținere mama sa care este pensionară și are mai multe probleme de sănătate (f.d. 56--60).

Cheltuieli judiciare.

La adoptarea hotărârii, în conformitate cu art. 98 alin. (1) CPC RM va soluţiona chestiunea încasării taxei de stat de la pârât în beneficiul statului în sumă de 1080 lei, de la care reclamanta a fost scutită la depunerea cererii de chemare în judecată, calculată în conformitate cu art. 87 alin. (1) lit. c) CPC RM din suma pensiei majorate ((1500 lei * 2 copii * 12 luni) * 3 %)

Conform art. 236-241 CPC RM instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite acțiunea parțial.

Se majorează cuantumul pensiei de întreținere de 1000 lei lunar stabilit lui Țurcanu Sergiu prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 04.03.2019 (dosar nr. 2-4550/2018) cu dispunerea încasării din contul lui Țurcanu Sergiu (IDNP *****), domiciliat ***** în beneficiul lui Țurcanu Valeria (IDNP ***** a pensiei de întreținere a copiilor minori comuni: ***** a.n. ***** și ***** a.n. ***** în sumă bănească fixă în mărime de 2500 lei (două mii cinci sute lei)/ lunar, pentru fiecare copil în parte, începând cu 28.12.2023 și până la atingerea majoratului de către fiecare copil.

În rest, acțiunea se respinge ca nefondată.

Se încasează din contul pârâtului Țurcanu Sergiu (IDNP *****), domiciliat ***** în beneficiul statului taxa de stat compensată de 1080 lei (o mie optzeci lei) de la care reclamanta a fost scutită la depunerea acțiunii.

Hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere urmează a fi executată imediat, titlul executoriu urmând a fi eliberat la cererea reclamantei.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărârea motivată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de apel Chişinău în termen de 30 zile, din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei, Neguriţa Veaceslav

Judecătorul